

Zuid-Nederlands Orkest

De missie van de instelling luidt: “Overdracht van klassieke muziek door een duurzame vernieuwde organisatie”.

Subsidieadvies

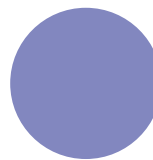
De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Zuid-Nederlands Orkest geen subsidie toe te kennen.

Zuid-Nederlands Orkest gaat uit van een volledig nieuw orkest voor Zuid-Nederland dat wordt opgebouwd uit musici van het Limburgs Symfonie Orkest en Het Brabants Orkest. Het orkest presenteert zich als een vraaggestuurde organisatie, waarbij de marktverwachtingen van publiek, overheden en bedrijfsleven het uitgangspunt vormen voor het denken over en het vormgeven van de organisatie.

Omdat het orkest nog moet worden gevormd, vindt de raad dat de ambities voor publieksbereik en -inkomsten onrealistisch hoog zijn. Bovenal geeft de aanvraag onvoldoende blijk van inzicht in wat er nodig is om een fusie succesvol te realiseren en een nieuw, kwalitatief goed orkest op te bouwen.

De raad adviseert het subsidiebedrag niet toe te kennen.

Voor aanvullende toelichting zie: Inleiding symfonieorkesten.

€ 0
geadviseerd
subsidiebedrag

€ 7.000.000
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.14 in samenhang met artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

Zuid-Nederlands Orkest gaat uit van een volledig nieuw orkest voor Zuid Nederland dat wordt opgebouwd uit musici van het Limburgs Symfonie Orkest (LSO) en Het Brabants Orkest (HBO). Beide orkesten hebben zich voldoende bewezen, maar in de aanvraag ontbreekt een visie op de borging van de artistieke kwaliteit en op de voorwaarden die nodig zijn om een nieuw orkest op te bouwen. Het is de raad niet duidelijk met welke frequentie en in welke bezettingen programma's zullen worden uitgevoerd. Ook ontbreekt een aanpak om tot een nieuwe orkestklank te komen en het samenspel op niveau te laten klinken. De visie op de totstandkoming van de artistieke koers en programmering, met directe medeverantwoordelijkheid van concertmeesters, aanvoerders, marketing, financiën en chef-dirigent, is niet overtuigend.

Ervaringen in het verleden hebben aangetoond dat het tijd en zorgvuldigheid vereist om een nieuwe orkestformatie op niveau te laten spelen. Uit de aanvraag blijkt niet dat is voorzien in een globaal formatieplan met een goede balans in de omvang van dienstverbanden of een traject om op elkaar ingespeeld te raken en de cultuurverschillen tussen de fuserende orkesten te overbruggen. Uit de aanvraag blijkt verder onvoldoende inzicht in wat nodig is om een fusie succesvol te realiseren. De raad heeft op basis van deze aanvraag onvoldoende vertrouwen dat het orkest binnen een redelijke termijn het gewenste niveau zal hebben bereikt.

Publieksbereik

Het Zuid-Nederlands Orkest presenteert zich als een vraaggestuurde organisatie. De marktverwachtingen van publiek, overheden en bedrijfsleven vormen het uitgangspunt voor het denken. Het orkest toont zich vanaf de start ambitieus met betrekking tot het publieksbereik. In het eerste jaar rekent het orkest direct op een groter publieksbereik dan de som van de afzonderlijke orkesten op dit moment. Het publiek van het LSO en HBO moet volgens de raad het nieuwe orkest omarmen en de organisatie moet voldoende 'staan' voordat er ook nieuw publiek kan worden aangetrokken. Voor de lange termijn acht de raad een deels vraaggestuurde organisatie relevant; voor de komende subsidieperiode zijn de ambities echter onrealistisch hoog.

Cultureel ondernemerschap

De aanvraag gaat uit van een geheel nieuwe organisatie die is samengesteld uit medewerkers van het LSO en HBO en is toegesneden op de uitvoering van het businessplan. Hoewel er expertise uit beide orkesten wordt meegebracht, zal de nieuwe organisatie zich nog moeten vormen. In dat licht vindt de raad de verwachte publieksinkomsten onrealistisch hoog.

Belangrijke, onzekere factoren zijn de bijdragen van beide provincies die een aanzienlijk deel van de begroting vormen. Het orkest kent een flexibele lastenstructuur, doordat de capaciteit wordt bepaald door de marktvaart. Dit heeft als voordeel dat het orkest bij tegenvallende inkomsten in de basis nog steeds een symfonische

taak kan uitvoeren. Hoe deze basis eruit zal zien, valt uit de plannen echter niet op te maken. De instelling toont zich met de aanvraag ondernemend, maar geeft niet aan hoe de overgangsfase naar de nieuwe organisatie wordt vormgegeven en welke gevolgen de overgang heeft op de output en daarmee ook op de (publieks)inkomsten.

Educatie

Het orkest wil per doelgroep een passende vorm bieden voor de ‘overdracht van klassieke muziek’. De vorm die is toegesneden op een jeugdig publiek wordt educatie genoemd en vormt één van de segmenten van de ‘Schijf van Vijf’, waarmee het orkest de programmering wil vormgeven. De instelling geeft aan dat in de afgelopen periode op dit punt wel veel is geëxperimenteerd, maar dat hierin de komende jaren nog flink zal moeten worden geïnvesteerd. Er worden grote ambities gepresenteerd: een verviervoudiging van het aantal concerten en van het bereik van leerlingen. De raad heeft waardering voor de urgentie die spreekt uit de aanvraag. De voornemens moeten nog worden uitgewerkt; hieruit zal moeten blijken of de hoge ambities realistisch zijn.

(Inter)nationaal belang

De aanvraag richt zich op de regio Zuid. Er wordt niet voorzien in activiteiten over de grens of in de rest van Nederland. De regio Zuid is een groot gebied met bijna 4 miljoen inwoners. Om de beoogde podia in de provincies te kunnen bespelen, zullen veel kilometers gemaakt moeten worden. Dit brengt relatief hoge kosten met zich mee.

Talentontwikkeling

De aanvraag lijkt geen bijzondere urgentie toe te kennen aan talentontwikkeling. De voornemens beperken zich tot een korte lijst, waar de gebruikelijke (werk)ervaringsmogelijkheden worden genoemd. Concrete doelstellingen of een positionering van talentontwikkeling binnen de instelling ontbreken. De raad vindt dat een omissie.